

KESKKONNAAMET

Tuuli Teppo
Riigimetsa Majandamise Keskus
tuuli.teppo@rmk.ee

Teie 07.04.2025 nr 3-6.1/2025/2521

Meie 30.04.2025 nr 7-9/25/7051-2

Arvamuse esitamine Keila jõe paisude projekteerimistingimustele

Austatud Tuuli Teppo

Saatsite kirja¹ koos lisadega, milles soovite saada Keskkonnaametilt Keila jões asuvatel paisudel (Lohu, Purila, Ingliste) kavandatavate tegevuste kohta seisukohta, projekteerimistingimusi ja soovitusi, millega arvestatakse projekti tellimisel ja koostamisel. Samuti palute kooskõlastada tööde kavatsusdokument.

Keskkonnaamet on seisukohal, et Keila jões asuvate paisutuste (Lohu, Purila ja Ingliste) juures on vajalik tagada kalade läbipääs ning tegevuste eesmärk on positiivse mõjuga nii kalastikule kui jõe ökosüsteemile.

Keskkonnaamet juhib tähelepanu:

- tööde läbiviimiseks on vajalik taotleda veeluba või veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut (sh lähtuvalt mahtudest). Kui tööde käigus paigaldatakse tahkeid ained veekogusse (nt kivid ja muu materjal) või veekogu süvendada koguses 5-100 kuupmeetrit või eemaldada veekogust setteid alates viiest kuupmeetrist, siis on vajalik veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut.
- Veeluba on vaja veekogu süvendamiseks või tahkete ainete paigutamiseks veekogusse alates 100 kuupmeetrist. Veeluba on aja ka juhul kui muudetakse pinnaveekogumiga hõlmatud veekogu kaldajoont.
- Projektis tuleb välja tuua kõikide veekogu teostatavate tööde mahud kuupmeetrites.
- Kui Keila jõe rändetingimuste parandamise käigus on vaja teostada puu- ja põõsarinde raiet Keila jõe veekaitsevööndis (10 m) on vajalik Keskkonnaameti nõusolekut.
- Veesisesed töid ei ole lubatud teostada kevadisel kalade kude- ja rändeajal (15.märtsist kuni 30.maini). Vee-elustiku seisukohast on parim tööde teostamise aeg suvine madalveeline periood.
- Projekteerimistööde tellimisel arvestada, et käsitletud oleks ka ehitustööde ajal setete allavoolu vähendamise leevendusmeetmed.
- Tööde kavatsuse juures on märgitud, et kavandatav tegevus kooskõlastatakse Muinsuskaitseametiga. Soovitame Muinsuskaitseameti kaasata kindlasti juba varajases etapis, et projekteerimise käigus saaks vajadusel nende poolt esitatud seisukohtadega arvestada.
- Lohu paisu juures on registreeritud kaitsealune liik veelendlane. Kuna veelendlased võivad suveperioodil pesitseda silla all, tuleb enne silla rekonstrueerimist selgitada, kas seal esineb suvekooloonia. Kui pesitsemine tuvastatakse, tuleb vältida töid ajavahemikus 1. maist kuni 15. augustini.
- Ingliste paisust vahetult allavoolu asub betoonist amortiseeruv jalakäijate sild. Kui plaanitakse seda rekonstrueerida, tuleb enne silla rekonstrueerimist selgitada, kas seal esineb suvekooloonia. Kui pesitsemine tuvastatakse, tuleb vältida töid ajavahemikus 1. maist kuni 15. augustini.
- Ette on nähtud Ingliste ja Lohu paisjärve paisutustaseme säilitamine, kuid ei välistata ka paisutustaseme alandamist. Paisutustasemete säilimisel paisjärved kui parkide olulised elemendid säilivad endisel kujul ja kavandatav tegevus ei kahjusta pargi kaitse-eesmärgi

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 07.04.2025 nr 7-9/25/7051 all.

saavutamist ja seisundit. Paisutustaseme alandamisel on vajalik hinnata selle mõju pargi kaitse-eesmärgile.

Lohu pais piirneb kaitsealaga Lohu mõisa park (KLO1200379) ning rajatav kärestik-kalapääs ja rekonstrueeritav sild asuvad väljaspool kaitseala. Ingliste pais, rajatav kärestik-kalapääs ja rekonstrueeritav sild asuvad kaitsealal Ingliste mõisa park (KLO1200385). Ette on nähtud paisjärve ja Ingliste Lohu paisjärve paisutustaseme säilitamine, kuid ei välistata ka paisutustaseme alandamist. Paisutustasemete säilimisel paisjärved kui parkide olulised elemendid säilivad endisel kujul ja kavandatav tegevus ei kahjusta pargi kaitse-eesmärgi saavutamist ja seisundit. Paisutustaseme alandamisel on vajalik hinnata selle mõju pargi kaitse-eesmärgile. Ingliste mõisa parki rajatav kärestik-kalapääs on uus pargielement, mis on vajalik veekogumi seisundi parandamiseks ja selle rajamine ei ole vastuolus pargi kaitse-eesmärgiga.

Lohu pais, Ingliste pais ning Purila pais ja sillad asuvad Keila jõe kalda ehituskeeluvööndis. Looduskaitseseadus (LKS) § 38 lõige 3 sätestab, et veekogu kalda ehituskeeluvööndis on üldjuhul uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Keskkonnaamet on seisukohal, et lähteülesannetes kirjeldatud sildadega seotud tööde puhul ei ehitata uusi sildu vaid toimub olemasolevate ehitiste rekonstrueerimine/korrastamine.

Lohu pais ja Ingliste pais on olemasolevad ehitised ja Keskkonnaamet saab tegevuse lugeda rekonstrueerimiseks või laiendamiseks. Rekonstrueerimisel ei ole tegemist uue ehitise rajamisega ja see ei ole vastuolus LKS § 38 lg 3 tooduga. Kui kärestiku maht ei ületa 1/3 olemasoleva paisu mahust, siis on võimalik rakendada LKS § 38 lg 4 p 5 erandit, mille kohaselt olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele ehituskeeld ei laiene. Funktsionaalselt koos toimivat ehituslikku kompleksi, mis võib koosneda nii hoonetest kui ka rajatistest, võib vastavalt ehitusseadustikus (EhS) sätestatud teatise- ja loamenetlustes käsitleda ühe ehitisena (EhS § 3 lg 3). Kalapääs on osa paisust, st selle vajalik ja lahutamatu osa.

EELIS² andmete järgi on registreeritud kaitsealustest liikidest Lohu paisul II kaitsekategooria pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*, keskkonnaregistri kood KLO9114209), põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*; keskkonnaregistri kood KLO9107131), veelendlane (*Myotis daubentonii*; keskkonnaregistri kood KLO9107130), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*; keskkonnaregistri kood KLO9114208). Ingliste paisul on registreeritud II kaitsekategooria veelendlane (*Myotis daubentonii*; keskkonnaregistri kood KLO9114210), põhja-nahkhiir *Eptesicus nilssonii*; keskkonnaregistri kood KLO9114211).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tanel Tärna
juhataja
jahinduse ja vee-elustiku büroo

Kerli Pettai 5302 2467
kerli.pettai@keskkonnaamet.ee

Margit Karu 5695 1985
margit.karu@keskkonnaamet.ee

Olavi Randver 525 4935
olavi.randver@keskkonnaamet.ee

Liisu Aulik 5692 4060
liisu.aulik@keskkonnaamet.ee

²Eesti liikide punane nimestik. Liikide ohustatuse hindamised. Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS). Keskkonnaagentuur (17.04.2025).